4

Menneskerettigheder og demokrati

Danmark vil:

- Støtte demokratiske valg, parlamenter, politiske partier, civilsamfund og frie og kritiske medier.
- Fremme god regeringsførelse og opbygning af demokratiske institutioner, herunder opbygning af og adgang til effektive, uafhængige retssystemer og klagemekanismer, styrket kapacitet og decentralisering i den offentlige forvaltning og bekæmpelse af korruption.
- Styrke internationalt samarbejde for menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse.
- Arbejde for at styrke ligestilling mellem kønnene og sikre kvinder og pigers rettigheder.
- Styrke indsatsen i kampen for at lukke skattehuller, adressere illegale kapitaloverførsler og fremme en retfærdig beskatning af naturressourcer i verdens fattigste lande.
- Fremme social dialog og faglige rettigheder som løftestang for fattigdomsreduktion.

4

Menneskerettigheder og demokrati

Danmark vil gå forrest i indsatsen for menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse gennem vores multilaterale engagement og i de lande, vi engagerer os i. Vi vil støtte forandringsprocesser, som skaber samfund, hvor den udøvende magt kan kontrolleres af uafhængige instanser, borgere og medier, og hvor borgere indgår aktivt i og tager medansvar for samfundsudviklingen. Vi vil bekæmpe diskrimination og ulighed. Kvinder, børn, unge og sårbare og marginaliserede grupper, herunder verdens oprindelige folk og mennesker med handicap, skal have en stemme og opmærksomhed i de politiske prioriteringer.

STYRKET DEMOKRATI, YTRINGSFRIHED OG DELTAGELSE

Effektive valgkommissioner, parlamenter og politiske partier er afgørende elementer i velfungerende demokratier og grundlaget for at fremme deltagelse i samfundslivet. Danmark vil derfor støtte frie og uafhængige valgprocesser og bidrage til at styrke parlamenter og politiske partier, som kan fremme flerpartisystemer, pluralistisk politisk debat og regeringers parlamentariske ansvarlighed.

Vi vil arbejde for at fremme ytringsfrihed og udviklingen af frie, ansvarlige og kritiske medier, der kan holde magthaverne til ansvar og give befolkningen bedre muligheder for at deltage i den offentlige debat. Et effektivt folkestyre skal også understøttes af et slagkraftigt civilsamfund. Vi vil støtte udviklingen af stærke og uafhængige civilsamfund og modarbejde indskrænkninger i det civile råderum. Vi vil bidrage til at styrke unges organisering og anerkende unge som bærende samfundsaktører. Folkelig organisering fremmer aktivt medborgerskab, og de folkelige organisationer spiller en vigtig rolle i arbejdet for forandring, social innovation, ansvarlighed og som fortalere og vagthunde for befolkningens rettigheder.

OPBYGNING AF RETSSAMFUND

Danmark vil støtte processer, der sigter mod at indarbejde menneskerettigheder og principper om god regeringsførelse i nationale forfatninger og lovgivning, og arbejde for, at de omsættes til handling. Vi vil støtte uafhængige nationale, regionale og internationale menneskerettighedsinstitutioner og organisationer, der arbejder for at fremme menneskerettigheder, herunder lokale folkelige organisationer.

Mange fattige mennesker er ofte afskåret fra det formelle retssystem. Vi vil derfor arbejde for lige adgang for alle til en retfærdig rettergang og prioritere indsatser, der kan styrke ansvarlighed og bekæmpe korruption i retsvæsenet. Folk skal have information om deres rettigheder og adgang til retshjælp, og konkrete hindringer for klageadgang skal afdækkes, så de kan adresseres.

Vi vil arbejde for bedre sammenhæng mellem det formelle retssystem og alternative konfliktløsningsmekanismer og uformelle mæglingssystemer, som folk har tillid til, og som respekterer menneskerettighederne og almindelige retsprincipper. Det er igennem sådanne systemer, at langt størstedelen af befolkningen i de fattigste lande får tvister afgjort. Vi vil bidrage til at styrke evnen til at behandle sager og til at sikre, at også de sager, som rejses af sårbare og marginaliserede grupper, behandles i en proces, hvor deres rettigheder respekteres.

CASE

Fremme af ytringsfrihed og kritisk journalistik i den arabiske verden

Med enkelte undtagelser optræder alle landene i Mellemøsten på Freedom Houses liste over pressefrihed i kategorien af lande med begrænset eller stærkt begrænset ytrings- og mediefrihed. Med midler fra Det Arabiske Initiativ er der i samarbejde mellem en lang række arabiske og danske medieorganisationer etableret et regionalt medieprogram. Medieprogrammet har bidraget til at etablere Arab Reporters for Investigative Journalism (ARIJ), som er et nyt regionalt netværk af undersøgende journalister, der har sat nye standarder for kritisk og faktabaseret journalistik i Mellemøsten. ARIJ arbejder nu med etablering af journalistisk dybdeborende grupper på udvalgte arabiske medier.

Foto: Flemming Weiss Andersen

BLOGKOMMENTAR

”For at rettighedstilgangen kan få størst mulig effekt, skal de lokale myndigheder – direkte eller indirekte repræsentanter for staten også støttes i at få et godt samarbejde med civilsamfundsorganisationerne op at stå. I lande med svagt udviklede demokratier kommer dette ikke af sig selv.“

Holger Pyndt, KL. Blog på politiken.dk, 9. januar 2012.

CASE

Inklusivt uddannelsesforløb i Bangladesh med gode resultater

Tre millioner mænd og kvinder har siden 2006 deltaget i dansk-støttede markskoler i Bangladesh. Deltagerne, som er småbønder, har gennem uddannelse på markskoler fået redskaber til at forbedre deres levevilkår. Deltagernes indtægter er øget markant, og især kvinder har fået nye indtægtsmuligheder. Kvinder oplever også, at deltagelse på markskolen har givet dem øget selvværd, og at de har fået større indflydelse på beslutninger om produktion og indtægter i familien. Markskolens fokus på ernæring og hygiejne har givet kvinder viden, der gør, at de oplever mindre sygdom i familien.

Foto: Mogens Strunge Larsen

På markskolerne kombineres praktisk landbrugsundervisning med mere teoretiske tilgange til husmandsbrug. Her diskuterer de fire kvinder Asma, Rubina, Nazma og Beauty sammenhængen mellem husdyrbrug, køkkenhaver og markbrug med deres lærer.

Danmark vil støtte op om mekanismer, som adresserer folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og andre grove menneskerettighedsovergreb. Vi vil arbejde for, at Den Internationale Straffedomstol (ICC) bliver et universelt anerkendt og effektivt organ til at retsforfølge personer, som har begået grove menneskerettighedskrænkelser. Det primære ansvar for retsforfølgning ligger dog hos landene selv. Internationale domstole som ICC er komplementære og alene en sidste udvej, hvis nationale myndigheder svigter. Vi vil derfor arbejde for, at de nationale myndigheder selv bliver i stand til at håndtere disse sager.

STÆRK INDSATS FOR KVINDER OG PIGERS RETTIGHEDER

Danmark vil fortsætte den aktive indsats for ligestilling mellem kønnene og for kvinder og pigers rettigheder. Ligestilling handler om at sikre lige rettigheder og muligheder for kvinder og mænd. Alle personer skal uanset køn have de samme muligheder og rettigheder for uddannelse, sundhed, økonomisk fremgang, politisk deltagelse og deltagelse i samfundslivet i almindelighed. Et land, hvor kvinder ikke bidrager på lige fod med mænd til landets udvikling, går glip af en værdifuld ressource. Danmark vil arbejde for at mindske diskrimination mod kvinder, sikre deres seksuelle og reproduktive rettigheder og for deres lige ret til at eje jord og arve. Øget ligestilling mellem kønnene er en investering i fremtiden og kræver, at vi i arbejdet involverer både kvinder og mænd, piger og drenge. Erfaring viser, at når kvinderne får større kontrol over husstandens penge, bliver flere brugt på at opfylde børnenes behov, såsom mad, sundhed og uddannelse.

ÅBENHED OG ANSVARLIGHED I DEN OFFENTLIGE FORVALTNING

Danmark vil fremme åbenhed og ansvarlighed ved at arbejde for opbygning af kapacitet hos ansvarlige myndigheder på alle niveauer. Vi vil støtte decentraliseringsprocesser, der kan fremme fattigdomsbekæmpelse, sætte borgeren i centrum, sikre aktiv medbestemmelse og fremme det lokale demokrati. Den enkelte borger, gruppe eller virksomhed skal have mulighed for at gøre deres krav om bedre serviceydelser gældende over for myndighederne. Vi vil samtidig arbejde for at styrke lokalpolitikeres kapacitet. Oplyste og engagerede lokalpolitikere fremmer ansvarlighed i forvaltningen.

Vi vil bidrage til at styrke kapacitet i forvaltningen af offentlige finanser og budgetter for at fremme effektive serviceydelser og bekæmpe korruption. Det indebærer for eksempel, at de offentlige budgetter løbende revideres af en uafhængig og effektiv rigsrevision, og at revisionsrapporter bliver fulgt op af parlamentet og er tilgængelige for offentligheden. Bekæmpelse af korruption er en hovedprioritet i Danmarks indsats for god regeringsførelse. Danmark kan og vil ikke acceptere korruption. Vi vil fremme åbenhed ved at arbejde for øget adgang til information og kræve, at korruption får de nødvendige konsekvenser.

BAGGRUND

Positiv sammenhæng mellem flere kvinder i lønnet arbejde og højere vækst

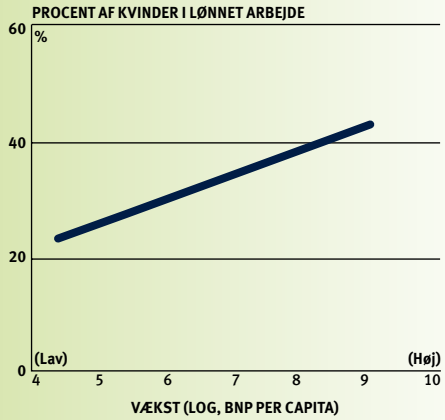

Note: Data fra 100 udviklingslande i perioden 1996-2008.

Kilde: World Bank, World Development Report 2012, estimater baseret på the International Income Distribution Database (I2D2).

SKAT SKAL FINANSIERE UDVIKLING

Udvikling forudsætter, at der skabes det nødvendige offentlige indtægtsgrundlag til at finansiere reformer og offentlige serviceydelser. Det øgede skattegrundlag, som skabes gennem økonomisk vækst, skal sætte udviklingslandene i stand til selv at finansiere de offentlige udgifter. Styrkede skatte- og afgiftssystemer giver staten øgede indtægter, og gør det muligt at omfordele ressourcer til gavn for alle. Sådanne systemer fremmer også demokratisk ansvarlighed mellem stat og borgere, fordi en befolkning, der betaler skat, har incitament til at holde den politiske ledelse ansvarlig for brugen af skattemidlerne. De muliggør samtidig en afvikling af toldbarrierer, så der kan skabes bedre betingelser for samhandel og vækst.

Vi vil styrke indsatsen i kampen for at lukke skattehuller, bekæmpe illegale kapitaloverførsler og fremme en mere effektiv og retfærdig beskatning af udvinding af naturressourcer, også i skrøbelige stater. Indtægter fra naturressourceudvinding skal komme udviklingslandene til gode. Vi vil derfor presse på for øget gennemsigtighed og åbenhed om betalinger fra multinationale selskaber for udnyttelse af naturressourcer i udviklingslandene. Vi vil engagere os i relevante internationale netværk for at søge globale løsninger på disse udfordringer, deriblandt de der arbejder for, at naturressourcer kommer hele samfundet til gavn.

SOCIAL DIALOG OG FAGLIGE RETTIGHEDER

Et velfungerende arbejdsmarked er en vigtig forudsætning for økonomisk vækst og øget beskæftigelse. Det kræver en åben, regelbaseret og ansvarlig relation mellem den private sektor og staten, der sætter fokus på faglige rettigheder, frie og uafhængige faglige organisationer og anstændigt arbejde i overensstemmelse med Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) konventioner. Det gælder på arbejdsmiljøområdet og i forhold til børnearbejde.

I overensstemmelse med vores forpligtelser i FN's Børnekonvention og ILO's konvention om afskaffelse af de værste former for børnearbejde skal børn beskyttes mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som er farligt, griber ind i barnets uddannelse eller skader barnets sundhed, fysiske, psykiske eller sociale udvikling.

Danmark vil støtte social dialog mellem regeringen, den private sektor og de faglige organisationer og arbejde for, at virksomheders bidrag til udvikling og fattigdomsbekæmpelse skærpes gennem indsatser, der kan styrke socialt ansvarlig virksomhedsadfærd i tråd med FN's Global Compact og med respekt for retningslinjerne for menneskerettigheder og erhvervsliv. Det handler ikke mindst om at sørge for, at arbejdstagerrettighederne holdes i hævd, herunder retten til kollektiv forhandling, retten til anstændige jobs, udryddelse af alle former for tvangsarbejde og afskaffelse af diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.

CASE

Danmark støtter civilsamfundsvagthund i Mozambique

I Mozambique har Danmark støttet organisationen CIP (Center for Offentlig Integritet), som har spillet en væsentlig rolle i stimulering af den offentlige debat, rejst opmærksomhed om kampen mod korruption og arbejdet for gennemsigtighed i forvaltningen. Organisationen anses i dag som en central aktør i at skabe forbedringer i den offentlige administration og det politiske miljø og i bekæmpelsen af korruptionen i landet. Organisationer som CIP forventes at få en central rolle i at skabe åbenhed og deltagelse i forhold til forvaltningen af Mozambiques og Afrikas betydelige naturressourcer.

Foto: Jørgen Schytte